

1112.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O BIOCIDNIM PROIZVODIMA

Proglašavam, **Zakon o biocidnim proizvodima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na Šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 22. jula 2016. godine.

Broj: 01-782/2

Podgorica, 3. avgusta 2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na Šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 22. jula 2016. godine, donijela je

ZAKON
O BIOCIDNIM PROIZVODIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način stavljanja u promet i upotreba biocidnog proizvoda (u daljem tekstu: biocid), uvoz, izvoz, kao i druga pitanja od značaja za upotrebu biocida.

Definicija biocida

Član 2

Biocid, u smislu ovog zakona, je:

1) supstanca ili smješa koja sadrži jednu ili više aktivnih supstanci, pripremljena u obliku u kojem se snabdijevaju korisnici, a čija je namjena da uništi, spriječi djelovanje, učini bezopasnim ili kontroliše nepoželjne organizme na bilo koji način, osim fizičkim ili mehaničkim djelovanjem;

2) supstanca ili smješa dobijena od supstanci i smješa koje ne spadaju u supstance i smješe iz tačke 1 ovog člana i čija je namjena da uništi, spriječi djelovanje, učini bezopasnim ili kontroliše nepoželjne organizme na bilo koji način, osim fizičkim ili mehaničkim djelovanjem; i

3) tretirani proizvod koji ima primarnu biocidnu funkciju.

Izuzeća od primjene

Član 3

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- 1) lijekove i medicinska sredstva koja se koriste u humanoj i veterinarskoj medicini;
- 2) prehrambene proizvode, aditive za hranu, začine i sirovine za proizvodnju u prehrambenoj industriji, materijale i proizvode koji dolaze u dodir sa hranom;
- 3) hranu za životinje, dodatke hrani za životinje i druge proizvode koji se koriste u ishrani životinja;
- 4) supstance i proizvode koji se smatraju otpadom;
- 5) detergente, osim detergeanta koji imaju biocidno djelovanje;
- 6) kozmetičke proizvode;
- 7) sredstva za zaštitu bilja;
- 8) biocide koji se koriste kao pomoćna tehnološka sredstva; i
- 9) tretirane proizvode koji se koriste za skladištenje ili prevoz i gdje se ne očekuju nikakvi ostaci nakon upotrebe (fumigacija ili dezinfekcija prostora ili skladišta).

Ovaj zakon ne primjenjuje se na biocide koji se prevoze preko teritorije Crne Gore, a koji su pod carinskim nadzorom, pod uslovom da se ni na koji način ne mijenjaju, prerađuju ili obrađuju.

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) aktivna supstanca je supstanca ili mikroorganizam, uključujući virus ili fungus (gljivu), koji ima opšte ili specifično dejstvo na štetne organizme;
- 2) aglomerat je skup slabo vezanih čestica ili agregata čija je spoljašnja površina slična zbiru površina pojedinačnih komponenti;
- 3) agregat je čestica koja sadrži čvrsto vezane ili sjedinjene čestice;
- 4) biocidni proizvod manjeg rizika je proizvod koji sadrži aktivnu supstancu manjeg rizika i druge supstance koje ne izazivaju zabrinutost, a ukoliko sadrži opasne supstance, njihov sadržaj treba da je u takvoj koncentraciji da se biocid ne smatra opasnim;
- 5) grupa biocidnih proizvoda je grupa biocida koji imaju istu namjenu i način korišćenja i sadrže identične aktivne supstance, pod uslovom da odstupanja ne utiču na nivo rizika ili efikasnost biocida;
- 6) mikroorganizam je svaka mikrobiološka jedinka, sposobna za razmnožavanje ili prenošenje genetičkog materijala, uključujući niže gljive, viruse, bakterije, kvasce, plijesni, alge, protozoe i mikroskopske parazitske helminte;
- 7) nova aktivna supstanca je supstanca koja se prvi put stavlja u promet na teritoriji Crne Gore kao aktivna supstanca;
- 8) nanomaterijal je prirodna ili proizvedena aktivna supstanca ili neaktivna supstanca koja sadrži čestice u nevezanom stanju u obliku agregata ili aglomerata i gdje je za 50% ili više čestica jedna ili više dimenzija od 1nm (fulereni, grafeni i ugljenikove nanocijevi);
- 9) ostatak biocida je jedna ili više supstanci koje se nalaze u biocidu, a koje ostaju kao rezultat njegovog korišćenja, uključujući i metabolite tih supstanci i proizvoda koji nastaju degradacijom ili reakcijom;
- 10) postojeća aktivna supstanca je supstanca koja se već nalazi u prometu kao aktivna supstanca biocida za namjene koje ne uključuju naučna istraživanja;
- 11) reklamiranje biocida je promovisanje biocida putem medija ili na drugi način;
- 12) supstanca koja izaziva zabrinutost je supstanca koja ima sposobnost da prouzrokuje štetan efekat na ljude, životinje i životnu sredinu i prisutna je u biocidu u dovoljnoj koncentraciji da bi ispoljila takav efekat, a nije aktivna supstanca;

13) stavljanje na raspolaganje biocida je svaka isporuka biocida ili tretiranog proizvoda za distribuciju ili upotrebu u okviru trgovačke djelatnosti;

14) stavljanje u promet i upotrebu je prvo stavljanje na raspolaganje biocida ili tretiranih proizvoda na tržište;

15) tretirani proizvod je supstanca, smjesa ili proizvod koji je tretiran sa jednim ili više biocida ili ih sadrži;

16) upotreba biocida je rukovanje biocidima, uključujući skladištenje, miješanje, osim aktivnosti koje se vrše u cilju izvoza biocida ili tretiranog proizvoda;

17) čestica je mali dio supstance sa definisanim fizičkim granicama;

18) štetni organizam je svaki organizam koji izaziva nepoželjno dejstvo ili štetan efekat na ljude (njihove aktivnosti, proizvode koje koriste i proizvode), na životinje i životnu sredinu.

II. BIOCIDI I AKTIVNE SUPSTANCE U BIOCIDIMA

Vrste biocida

Član 5

Vrste biocida u zavisnosti od načina upotrebe, organizama na koje djeluju, objekata u kojima se koriste, i predmeta i površina koje se tretiraju biocidima utvrđuju se propisom organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Aktivne supstance

Član 6

Biocid sadrži aktivne supstance:

- koje su dozvoljene za upotrebu u biocidima;
- koje su dozvoljene za upotrebu u biocidnim proizvodima manjeg rizika.

Liste aktivnih supstanci iz stava 1 ovog člana u skladu sa listom Evropske unije utvrđuju se propisom Ministarstva.

Liste iz stava 2 ovog člana sadrže: naziv aktivne supstance, minimalni procenat čistoće aktivne supstance u biocidu, vrstu biocida u kojem može biti upotrijebljena ta aktivna supstanca i uslove za stavljanje u promet i upotrebu biocida u odnosu na rizik koji aktivna supstanca predstavlja po zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu.

III. DOZVOLE ZA STAVLJANJE BIOCIDA U PROMET I UPOTREBU

Promet i upotreba biocida

Član 7

Biocid se može stavljati u promet i upotrebu ako je klasifikovan, pakovan i označen u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim su uređene hemikalije, samo na osnovu dozvole za stavljanje u promet i upotrebu (u daljem tekstu: dozvola).

Dozvolu izdaje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Agencija).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, biocid se može stavljati u promet i upotrebu prije izdavanja dozvole ako je biocid upisan u privremenu listu za dostavljanje tehničkog dosijea biocida (u daljem tekstu: privremena lista).

Biocid se na osnovu zahtjeva upisuje u privremenu listu ako je taj biocid već stavljen u promet i upotrebu ili ako je aktivna supstanca u tom biocidu upisana u liste iz člana 6 ovog zakona, odnosno ako ne postoji sumnja da taj biocid predstavlja neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu.

Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana, koji mogu podnijeti proizvođač ili uvoznik biocida, dostavljaju se i osnovni podaci o biocidu iz člana 10 ovog zakona.

Agencija će u roku ne dužem od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva donijeti rješenje o upisu biocida u privremenu listu.

Rješenjem iz stava 6 ovog člana Agencija može odrediti uslove za stavljanje u promet i upotrebu biocida, radi zaštite zdravlja ljudi, životinja i zaštite životne sredine.

Privremena lista sadrži podatke o proizvođaču, odnosno uvozniku, nazivu biocida, nazivu aktivne supstance u biocidu i roku za dostavljanje tehničkog dosijea biocida (u daljem tekstu: tehnički dosije).

Rok iz stava 8 ovog člana Agencija određuje na osnovu količine biocida koji se stavlja u promet i upotrebu na godišnjem nivou, uticaja biocida na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu, vrste biocida i nepostojanja podataka o uticaju biocida na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu.

U slučaju sumnje da biocid predstavlja rizik po zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu, odnosno u slučaju sumnje da biocid nije dovoljno efikasan, Agencija će podnosioca zahtjeva obavijestiti o potrebi izdavanja dozvole.

Aktivna susptanca iz člana 6 stav 1 al. 1 i 2 ovog zakona može se stavlјati u promet i upotrebu samo za proizvodnju biocida ili u svrhu naučnog istraživanja.

Zahtjev za izdavanje dozvole

Član 8

Dozvola se izdaje na osnovu zahtjeva koji podnosi proizvođač, odnosno uvoznik biocida sa svojstvom pravnog lica koji ima sjedište u Crnoj Gori i koji je registrovan za obavljanje te djelatnosti u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva).

Zahtjev iz stava 1 ovog člana i člana 7 stav 4 ovog zakona, može podnijeti više uvoznika zajedno.

Postupak za izdavanje dozvole

Član 9

Postupak za izdavanje dozvole sprovodi se u dvije faze:

- 1) u prvoj fazi podnosilac zahtjeva dostavlja osnovne podatke o biocidu;
- 2) u drugoj fazi podnosilac zahtjeva dostavlja tehnički dosije;

Za biocide iz stava 1 ovog člana, proizvođač odnosno uvoznik dužan je, prije stavljanja u promet i upotrebu biocida, da dostavi osnovne podatke o biocidu Agenciji.

Agencija izdaje dozvolu u roku od 90 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva za izdavanje dozvole.

Ako je tehnički dosije nepotpun, Agencija će obavijestiti podnosioca zahtjeva da u roku od 60 dana od dana prijema obavještenja izvrši dopunu tehničkog dosijea.

Ukoliko podnosilac zahtjeva ne postupi u roku iz stava 4 ovog člana, Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole.

Dozvole iz čl. 15 do 17 ovog zakona, izdaju se u roku od 60 dana od dana prijema obaveštenja.

Osnovni podaci o biocidu

Član 10

Osnovni podaci o biocidu su podaci o:

- 1) nazivu proizvođača biocida;
- 2) ovlaštenom zastupniku proizvođača biocida;
- 3) identitetu biocida i aktivnoj supstanci u biocidu;

- 4) efikasnosti biocida;
- 5) sadržaju deklaracije;
- 6) načinu upotrebe; i
- 7) klasifikaciji, pakovanju i označavanju biocida.

Tehnički dosije

Član 11

Tehnički dosije naročito sadrži podatke o:

1) biološkim, fizičkim, hemijskim i tehničkim svojstvima biocida i aktivnim supstancama u biocidu;

- 2) fizičkim opasnostima i pripadajućim svojstvima;
- 3) toksikološkim i ekotoksikološkim svojstvima biocida;
- 4) metodama određivanja i identifikacije biocida;
- 5) efikasnosti biocida na ciljane organizme;
- 6) namjeravanoj upotrebi i izloženosti;
- 7) toksikološkim profilima za ljude i životinje;
- 8) ekotoksikološkim studijama;
- 9) klasifikaciji, označavanju i pakovanju biocida;
- 10) mjerama za zaštitu zdravlja ljudi, životinja i životne sredine;
- 11) izvršenim ispitivanjima iz tač. 1 do 7 ovog stava i bibliografske podatke;

Tehnički dosije mora da sadrži i rezime.

Bliži sadržaj tehničkog dosijea i osnovnih podataka iz člana 10 ovog zakona, utvrđuje se propisom Ministarstva.

Procjena biocida na osnovu tehničkog dosijea

Član 12

Procjenu biocida na osnovu podnesenog tehničkog dosijea u drugoj fazi postupka za izdavanje dozvole vrši Agencija.

Procjenu biocida iz stava 1 ovog člana vrši stručna komisija (u daljem tekstu: Komisija) koju obrazuje Agencija.

Komisija se sastoji od sedam članova iz reda stručnjaka iz toksikologije, veterinarske medicine, farmacije, biologije, poljoprivrede, ekologije i humane medicine.

Nakon izvršene procjene biocida na osnovu tehničkog dosijea Komisija sačinjava stručno mišljenje za izdavanje dozvole.

Procjena tehničkog dosijea

Član 13

U postupku procjene biocida na osnovu tehničkog dosijea prilikom izdavanja dozvole utvrđuje se da li:

- 1) je aktivna supstanca koju sadrži biocid upisana u listu iz člana 6 stav 2
- 2) se može odrediti količina i priroda aktivne supstance i drugih supstanci u biocidu i količina ostatka koji nastaje nakon upotrebe biocida, značajnog zbog toksikoloških i ekotoksikoloških svojstava;
- 3) je biocid dovoljno efikasan, nema neprihvatljivih dejstava na ciljane organizme i da ne izaziva nepotrebnu patnju kod kičmenjaka;
- 4) njegov ostatak nema neprihvatljiva dejstva direktno ili indirektno na zdravlje ljudi, životinja, površinske ili podzemne vode;
- 5) biocid ili njegovi ostaci prilikom razgradnje i širenja u životnoj sredini nakon upotrebe ne izazivaju zagađivanje površinskih i podzemnih voda;

6) biocid ima neprihvatljiv uticaj na ne ciljane organizme; i

7) su fizička i hemijska svojstva biocida prihvatljiva za upotrebu, odlaganje i prevoz.

Procjena biocida na osnovu tehničkog dosijea, vrši se radi procjene rizika i utvrđivanja njegovog uticaja na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu i mogućih uticaja na ciljane organizme, njegove efikasnosti i rizika prilikom upotrebe.

U postupku procjene biocidnog proizvoda manjeg rizika na osnovu tehničkog dosijea vrši se procjena njegove efikasnosti.

Način procjene rizika na osnovu tehničkog dosijea utvrđuje se propisom Ministarstva uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Izdavanje dozvole

Član 14

Ukoliko se u postupku izdavanja dozvole utvrdi da biocid ispunjava uslove propisane ovim zakonom, Agencija izdaje dozvolu.

Dozvola se izdaje na period do deset godina.

Dozvola može da sadrži i posebne uslove za stavljanje biocida u promet i upotrebu kao i mjesto prodaje u zavisnosti od svojstava biocida.

Uslovi za stavljanje biocida u promet i upotrebu i sadržaj dozvole utvrđuju se propisom Ministarstva uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Grupa biocidnih proizvoda

Član 15

Podnosilac zahtjeva za izdavanje dozvole može podnijeti zahtjev za utvrđivanje grupe biocidnih proizvoda.

Podnosilac zahtjeva iz stava 1 ovog člana, uz zahtjev dostavlja i dokaz za odstupanja unutar grupe biocidnih proizvoda, koje je moguće predvidjeti i koje ne utiču na stepen rizika biocida i njegovu efikasnost.

Agencija u postupku izdavanja dozvole, obavještava podnosioca zahtjeva o grupi biocidnih proizvoda za koje je već izdata dozvola.

Agencija može prilikom izdavanja dozvole i bez zahtjeva iz stava 1 ovog člana, odrediti grupu biocidnih proizvoda ukoliko raspolaže tehničkim dosijeom za određeni biocid i o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva u roku od 30 dana od dana određivanja grupe biocidnih proizvoda.

Uslovi za stavljanje u promet i upotrebu, period važenja dozvole i drugi uslovi za biocid moraju biti isti za sve biocide unutar grupe biocidnih proizvoda.

Ako Agencija ukine rješenje o izdavanju dozvole za biocid za koji je utvrđena grupa biocidnih proizvoda, tim rješenjem se ukidaju dozvole i za ostale grupe biocidnih proizvoda.

Posebno odobrenje

Član 16

Imalac dozvole može podnijeti zahtjev Agenciji za posebno odobrenje za stavljanje u promet i upotrebu biocida koji su po sastavu, čistoći aktivnih supstanci i efikasnosti slični biocidu za koji je već izdata dozvola i utvrđena grupa biocidnih proizvoda.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavljaju se osnovni podaci za biocid i tehnički dosije.

Posebno odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se, ako se utvrdi:

- 1) da je za biocid za koji je izdata dozvola utvrđena grupa biocidnih proizvoda; ili
- 2) da je podnosiocu zahtjeva izdato ovlaštenje za korišćenje podataka o biocidu za koji je ranije utvrđena grupa biocidnih proizvoda.

Posebno odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na period na koji je izdata dozvola za biocid za koji je utvrđena grupa biocidnih proizvoda.

Izdavanje dozvole po skraćenom postupku

Član 17

Za biocidne proizvode manjeg rizika, Agenciji se može podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole po skraćenom postupku ako:

1) se sve aktivne supstance sadržane u biocidnom proizvodu manjeg rizika nalaze na listi iz člana stav 2 ovog zakona;

2) biocidni proizvod manjeg rizika ne sadrži supstancu koja izaziva zabrinutost;

3) biocidni proizvod manjeg rizika ne sadrži nanomaterijale;

4) je biocidni proizvod manjeg rizika dovoljno efikasan; i

5) upotreba biocidnog proizvoda manjeg rizika ne zahtijeva ličnu zaštitnu opremu.

Ukoliko zahtjev iz stava 1 ovog člana ne sadrži potrebne podatke, Agencija obavještava podnosioca zahtjeva da u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja dopuni zahtjev.

Ukoliko podnosilac zahtjeva ne dostavi tražene podatke, Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole po skraćenom postupku i o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva.

Registar biocida

Član 18

Biocid za koji je izdata dozvola upisuje se u registar biocida (u daljem tekstu: registar).

Registar je sastavni dio registra hemikalija koji vodi Agencija.

Sadržaj i način vođenja registra utvrđuje se propisom Ministarstva.

Metode ispitivanja

Član 19

Za ispitivanje biocida i aktivnih supstanci za dobijanje podataka za tehnički dosije, koji se odnose na podatke o fizičkim, hemijskim, toksikološkim i ekotoksikološkim svojstvima primjenjuju se propisane metode za ispitivanje hemikalija.

Ispitivanje efikasnosti biocida za tehnički dosije mogu da vrše akreditovane laboratorije koje imaju osiguran sistem kvaliteta i sistem kontrole kvaliteta.

Metode za ispitivanje efikasnosti biocida utvrđuju se propisom Ministarstva.

Zahtjev za informacije

Član 20

Podnosilac zahtjeva koji namjerava da vrši laboratorijska ispitivanja biocida u cilju izrade tehničkog dosijea, prije početka ispitivanja, dužan je da Agenciji podnese zahtjev za dobijanje informacija da li su vršena ispitivanja za isti ili sličan biocid, radi zaštite kičmenjaka od ponovnog ispitivanja.

Agencija u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, obavještava podnosioca zahtjeva o licu koje je vršilo ispitivanja na kičmenjacima.

Podnosilac zahtjeva može podatke za tehnički dosije ili dio podataka koristiti od drugih lica na osnovu njihove saglasnosti.

Podnosilac zahtjeva može bez saglasnosti imaooca dozvole koristiti podatke iz tehničkog dosijea za sličan ili isti biocid, ako je prošlo više od deset godina od dana prvog izdavanja dozvole.

Dozvole izdate u državi članici Evropske unije

Član 21

Na osnovu zahtjeva ovlašćenog zastupnika proizvođača biocida, Agencija može izdati dozvolu za biocid za koji je izdata dozvola, u skladu sa propisima Evropske unije od:

- nadležnog organa države članice Evropske unije;
- Evropske komisije;
- zemlje evropske ekonomske zajednice i Švajcarske.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, dostavlja se rezime dosijea i ovjerena kopija dozvole izdate od nadležnog organa države članice Evropske unije.

Stručnu procjenu podataka iz rezimea dosijea vrši Agencija i to:

- 1) da li su ciljani organizmi prisutni u Crnoj Gori u štetnim količinama;
- 2) da li su klimatski uslovi, period razmnožavanja ciljanih organizama, okolnosti upotrebe i drugi bitni uslovi za efikasnost biocida isti ili se bitno razlikuju u državi članici Evropske unije koja je izdala dozvolu u odnosu na uslove u Crnoj Gori;

Procjenom iz stava 3 ovog člana, Agencija procjenjuje da li stavljanje u promet i upotreba biocida predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu i na osnovu rezultata procjene odlučuje o izdavanju dozvole ili odbijanju zahtjeva.

Agencija izdaje dozvolu iz stava 1 ovog člana ili donosi rješenje o odbijanju zahtjeva u roku od 60 dana, odnosno 30 dana za biocidni proizvod manjeg rizika, od dana prijema potpunog zahtjeva.

Dozvola se izdaje na period važenja dozvole koja je izdata od nadležnog organa države članice Evropske unije.

Odbijanje zahtjeva

Član 22

Agencija može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole iz člana 21 ovog zakona ili izmijeniti uslove iz već izdate dozvole za biocid, ako se time obezbjeđuje:

- 1) zaštita životne sredine;
- 2) javni interes ili javna bezbjednost;
- 3) zaštita zdravlja i života ljudi, posebno ranjivih grupa, životinja ili biljaka;
- 4) zaštita umjetničkih, istorijskih ili arheoloških vrijednosti; ili
- 5) ciljani organizmi koji nijesu prisutni u štetnim količinama.

Bliži sadržaj zahtjeva iz člana 21 ovog zakona, vrste biocida za koje se može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana i uslove za stavljanje u promet i upotrebu biocida utvrđuje se propisom Ministarstva, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Odstupanja

Član 23

Agencija može dozvoliti stavljanje u promet i upotrebu biocida koji ne ispunjava uslove za dobijanje dozvole u skladu sa ovim zakonom, za ograničenu i kontrolisanu upotrebu, ako je to neophodno zbog opasnosti po javno zdravlje, zdravlje životinja ili životnu sredinu i ako se štetni organizam ne može suzbiti drugim sredstvima.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na period koji ne može biti duži od 180 dana.

Agencija može dozvoliti stavljanje u promet i upotrebu biocida koji sadrži novu aktivnu supstancu na period koji ne može biti duži od tri godine.

Privremena dozvola

Član 24

Agencija može izdati privremenu dozvolu za stavljanje u promet i upotrebu biocida (u daljem tekstu: privremena dozvola) u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, u slučaju neočekivane pojave štetnog organizma, a koji ne može biti suzbijen biocidima za koje je izdata dozvola.

Uz zahtjev za izdavanje privremene dozvole dostavlja se:

- 1) dokaz o neočekivanoj pojavi štetnog organizma;
- 2) obrazloženje o nepostojanju efikasnog biocida u prometu i upotrebi;
- 3) podatak o efikasnosti biocida za koji se traži privremena dozvola;
- 4) predlog sistematskog praćenja upotrebe biocida;
- 5) podatak o potrebnim količinama biocida; i
- 6) podatak o licima koja će rukovati pri upotrebi biocida.

Ocjenu dokaza iz stava 2 ovog člana vrši Komisija i sačinjava stručno mišljenje za izdavanje privremene dozvole.

U dozvoli iz stava 1 ovog člana određuju se uslovi za upotrebu biocida i to:

- 1) potrebna količina biocida;
- 2) dan početka upotrebe;
- 3) područje i uslovi pod kojima će se upotrebljavati biocid;
- 4) korisnici;
- 5) rok upotrebe; i
- 6) način sistematskog praćenja.

Period važenja privremene dozvole ne može biti duži od 180 dana od dana izdavanja dozvole.

Imalac privremene dozvole po isteku roka za koji je izdata dozvola ili po prestanku upotrebe tog biocida dužan je da Agenciji dostavi izvještaj o upotrijebljenoj količini biocida i rezultate sistematskog praćenja upotrebe biocida.

Promjena efikasnosti biocida

Član 25

Imalac dozvole, odnosno imalac rješenja o upisu u privremenu listu dužan je da se pridržava uslova propisanih u dozvoli, odnosno rješenju.

Lica iz stava 1 ovog člana, dužna su da prate svaku promjenu u vezi sa biocidom koja upućuje na sumnju da je došlo do promjene u vezi sa efikasnošću biocida ili štetnog djelovanja na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu i da o toj promjeni odmah obavijeste Agenciju.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da obavještavaju Agenciju i o:

- 1) promjeni proizvođača biocida;
- 2) promjeni u sastavu biocida;
- 3) pojavi rezistencije; i
- 4) promjeni podataka u tehničkom dosijeu, odnosno u osnovnim podacima o biocidu.

Obavještenje iz stava 3 ovog člana dostavlja se Agenciji u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Na osnovu obavještenja o promjeni iz stava 3 ovog člana, Agencija vrši procjenu biocida i može zatražiti dodatne informacije od imaoца dozvole, odnosno imaoца rješenja o upisu u privremenu listu, na osnovu kojih može ukinuti dozvolu ili izdati dozvolu na osnovu novih podataka.

Ukidanje rješenja o upisu u privremenu listu i dozvole

Član 26

Agencija će rješenjem ukinuti rješenje o upisu u privremenu listu ako se:

1) na osnovu podnesenih podataka procijeni da je ukidanje u cilju zaštite zdravlja ljudi, životinja i zaštite životne sredine; ili

2) utvrdi da se imalac rješenja o upisu u privremenu listu ne pridržava propisanih uslova za stavljanje biocida u promet i upotrebu.

Agencija će rješenjem ukinuti izdatu dozvolu ako je:

1) aktivna supstanca koja se nalazi u biocidu isključena iz listi iz člana 6 ovog zakona;

2) dozvola za taj biocid bila izdata na osnovu netačnih podataka;

3) došlo do promjene uslova na osnovu kojih je izdata dozvola;

4) imalac dozvole podnio obrazloženi zahtjev za ukidanje dozvole;

5) na osnovu naučnih i tehničkih ispitivanja došlo do novih saznanja o biocidu i njegovom štetnom uticaju na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu; i

6) imalac dozvole promijenio sjedište koje nije u Crnoj Gori.

Rješenjem iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje se način povlačenja biocida i rok do kada se biocid može naći u prometu i upotrebi.

Izdavanje nove dozvole

Član 27

Ukoliko su promijenjeni uslovi utvrđeni dozvolom Agencija može izdati novu dozvolu u sljedećim slučajevima:

1) na obrazložen zahtjev imaoca dozvole o nastaloj promjeni;

2) ako su se promijenili uslovi upotrebe aktivne supstance iz člana 6 stav 1 al. 1 i 2 ovog zakona; ili

3) ako se na osnovu podataka naučnih i tehnoloških ispitivanja, dođe do novih saznanja o aktivnoj supstanci i njenom štetnom uticaju na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu.

Nova dozvola izdaje se na isti period važenja kao i ranije izdata dozvola.

Agencija u postupku izdavanja nove dozvole odlučuje o načinu povlačenja i o roku do kad se biocid može naći u prometu i upotrebi.

Zabrana

Član 28

U slučaju opravdane sumnje da stavljanje u promet i upotrebu biocida ili aktivne supstance predstavlja značajnu opasnost po zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu Agencija, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, može privremeno zabraniti stavljanje biocida ili aktivne supstance u promet i upotrebu i naložiti imaocu dozvole da izvrši dodatna ispitivanja biocida ili aktivne supstance.

Istraživanje i razvoj

Član 29

Naučno istraživanje i razvoj biocida je naučno eksperimentisanje, analiziranje ili istraživanje biocida, koje se sprovodi pod kontrolisanim uslovima i uvozi u količini manjoj od 10kg.

Za biocide ili aktivne supstance koje se upotrebljavaju za naučno istraživanje nije potrebna dozvola.

Pravna lica i naučno istraživačke institucije koje upotrebljavaju biocid ili aktivnu supstancu u svrhu iz stava 1 ovog člana dužna su da pismenim putem obavijeste Agenciju o:

- 1) planiranom uvozu biocida ili aktivne supstance sa podacima o količini koja će se uvesti;
- 2) osnovnim podacima o biocidu ili aktivnoj supstanci;
- 3) proizvođaču biocida ili aktivne supstance;
- 4) načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja;
- 5) datumu početka i završetka istraživanja;
- 6) nazivu i sjedištu, odnosno imenu i adresi lica koja će upotrebljavati biocid ili aktivnu supstancu;
- 7) raspoloživim podacima o uticaju biocida ili aktivne supstance na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu; i
- 8) drugim podacima od značaja za upotrebu biocida ili aktivne supstance.

Na osnovu procjene podataka iz stava 3 ovog člana, Agencija izdaje saglasnost za uvoz biocida ili aktivne supstance i upotrebu za naučno istraživanje i razvoj, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva i organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Posebni uslovi za istraživanje i razvoj

Član 30

Ukoliko je prilikom upotrebe biocida ili aktivne supstance u svrhe iz člana 29 stav 1 ovog zakona neophodno ispuštanje biocida ili aktivne supstance u životnu sredinu, Agencija izdaje dozvolu za upotrebu biocida ili aktivne supstance u te svrhe.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana, pored podataka iz člana 29 stav 3 ovog zakona dostavljaju se i podaci o:

- 1) namjeni istraživanja;
- 2) planu vršenja istraživanja;
- 3) stručnoj osposobljenosti kadra;
- 4) opisu postrojenja i uslova u kojima će se vršiti istraživanja;
- 5) načinu vođenja podataka o toku istraživanja;
- 6) načinu upotrebe biocida ili same aktivne supstance u te svrhe;
- 7) načinu vođenja evidencije o generisanom otpadu; i
- 8) drugim dokazima za bezbjednost.

Ako se nakon procjene podataka iz stava 2 ovog člana utvrdi da upotreba biocida ili aktivne supstance u svrhu naučnog istraživanja i razvoja može imati štetne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu, Agencija dozvolom određuje posebne uslove u kojima se vrši tretiranje biocidom (količina, tretirano područje) ili zabranjuje istraživanje.

IV. KLASIFIKACIJA, PAKOVANJE, OZNAČAVANJE I REKLAMIRANJE BIOCIDA

Klasifikacija, pakovanje i označavanje biocida

Član 31

Klasifikacija, pakovanje i označavanje biocida, vrši se u skladu sa zakonom kojim su uređene hemikalije.

Biocidi koji sadrže mikroorganizme klasifikuju se u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

Odredba iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na prevoz biocida željeznicom, drumskim, vodenim i vazdušnim saobraćajem.

Deklaracija za biocide ili aktivne supstance

Član 32

Deklaracija za biocide ili aktivne supstance ne smije biti obmanjujuća u odnosu na rizike koje biocid ili aktivna supstanca predstavlja po zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu i na deklaraciji se ne smiju navoditi naznake:

- 1) „biocidni proizvod manjeg rizika“;
- 2) „neotrovno“;
- 3) „bezopasno“;
- 4) „prirodno“;
- 5) „ekološki prihvatljivo“; i
- 6) „prihvatljivo za životinje“.

Deklaracija mora biti jasna, vidljiva, lako čitljiva i napisana na crnogorskom jeziku.

Informacije na deklaraciji

Član 33

Na deklaraciji biocida moraju biti jasno i neizbrisivo navedene sljedeće informacije:

- 1) identitet svake aktivne supstance i njena koncentracija;
- 2) nanomaterijali sadržani u biocidu, ako postoje i svi povezani rizici na nanomaterijale koji se navode u zgradama („nano“);
- 3) broj dozvole za biocid;
- 4) naziv i sjedište imaoca dozvole;
- 5) vrsta formulacije;
- 6) upotreba za koju je biocid odobren;
- 7) uputstvo za upotrebu, učestalost primjene i doziranje;
- 8) o štetnim propratnim efektima i uputstvo za prvu pomoć;
- 9) uputstvo „Prije upotrebe pročitati priložena uputstva“;
- 10) uputstvo za bezbjedno odlaganje biocida i njegove ambalaže, uključujući bilo kakvu zabranu ponovne upotrebe ambalaže;
- 11) o broju i oznaci serije formulacije i roku trajanja relevantnog za uslove skladištenja;
- 12) o potrebnom periodu za biocidni efekat, periodu između primjena, između primjene i sljedeće upotrebe tretiranog proizvoda ili sljedećeg pristupa ljudi ili životinja područjima na kojima je upotrijebljen biocid, uključujući pojedinosti o sredstvima i mjerama dekontaminacije kao i trajanju potrebnog provjetravanja tretiranih područja, čišćenju opreme i mjerama predostrožnosti tokom upotrebe i prevoza;
- 13) kategorije korisnika na koje se ograničava biocid; i
- 14) o bilo kojoj posebnoj opasnosti za životnu sredinu, a posebno u odnosu na zaštitu neciljanih organizama i izbjegavanja zagađivanja vode.

Deklaracija tretiranih proizvoda biocidima

Član 34

Lice koje stavlja u promet tretirani proizvod biocidima dužno je da osigura da su na deklaraciji navedeni podaci za tretirani proizvod koji sadrži biocidni proizvod, proizvođač tretiranog proizvoda navede tvrdnju o biocidnim svojstvima proizvoda uzimajući u obzir mogućnost kontakta aktivnih supstanci sa ljudima ili njihovo ispuštanje u životnu sredinu.

Pored podataka iz člana 33 ovog zakona na deklaraciji tretiranih proizvoda biocidima navode se sljedeći podaci:

- 1) izjava da tretirani proizvod sadrži biocid;
- 2) biocidno svojstvo tretiranog proizvoda;
- 3) naziv svih aktivnih supstanci sadržanih u biocidu;

- 4) naziv svih nanomaterijala sadržanih u biocidu („nano”); i
- 5) odgovarajuća uputstva za upotrebu uključujući mjere predostrožnosti koje se preduzimaju zbog biocida kojima je proizvod tretiran ili koje sadrži.

Bezbjednosni list

Član 35

Biocide ili aktivne supstance koji se stavljaju u promet i upotrebu na osnovu dozvole, treba da prati bezbjednosni list u skladu sa zakonom kojim su uređene hemikalije, koji se stavlja na raspolaganje svakom daljem korisniku biocida u cilju preduzimanja preventivnih mjera za zaštitu zdravlja ljudi, životinja i životne sredine.

Reklamiranje

Član 36

Prilikom reklamiranja biocida svaki oglas, treba da sadrži sljedeći tekst: „Biocidni proizvod koristiti pažljivo“ i „Prije upotrebe uvijek pročitati deklaraciju i podatke o biocidnom proizvodu”.

Reklamom biocida se ne smije dovoditi u zabludu u vezi sa rizicima za zdravlje ljudi, životinja i životne sredine i njegovom efikasnošću.

U reklami biocida ne smije se navoditi:

- 1) „biocidni proizvod manjeg rizika”;
- 2) „neotrovno”;
- 3) „bezopasno”;
- 4) „prirodno”;
- 5) „ekološki prihvatljivo”;
- 6) „prihvatljivo za životinje”.

Reklamiranje i davanje preporuka korisnicima biocida može se vršiti samo za biocide za koje je izdata dozvola.

V. USLOVI ZA UVOZ I IZVOZ BIOCIDA

Uvoz

Član 37

Biocid može uvoziti imalac dozvole, privremene dozvole i imalac saglasnosti ili dozvole za upotrebu biocida u svrhu naučnog istraživanja.

Biocid klasifikovan kao opasan mogu uvoziti pravna lica koja ispunjavaju uslove za stavljanje u promet opasnih hemikalija u skladu sa zakonom kojim su uređene hemikalije.

Aktivnu supstancu može uvoziti imalac saglasnosti ili dozvole za upotrebu aktivne supstance za svrhu naučnog istraživanja ili saglasnosti za proizvodnju biocida.

Lica iz st.1 i 2 ovog člana dužna su da dozvolu ili saglasnost u slučaju iz stava 3 ovog člana prije carinjenja biocida ili aktivne supstance, podnesu na uvid nadležnom inspektoru.

Inspektor iz stava 4 ovog člana, dužan je da dostavi Agenciji izvještaj o uvozu biocida u roku od sedam dana od dana uvoza.

Bliži sadržaj izvještaja iz stava 5 ovog člana uređuje se propisom Ministarstva.

Izvoz

Član 38

Biocidi za koji je izdata dozvola i aktivne supstance mogu se izvoziti.

Imalac dozvole iz stava 1 ovog člana dužan je da dostavi Agenciji obavještenje o izvršenom izvozu.

Zabrane

Član 39

Zabranjeno je stavljati u promet i opštu upotrebu biocide klasifikovane u skladu sa klasifikacijom Evropske unije, kao otrovne, veoma otrovne, karcinogene kategorije 1 ili 2, mutagene kategorije 1 ili 2 ili biocide koji štetno utiču na reprodukciju kategorije 1 ili 2.

Biocide iz stava 1 ovog člana, mogu stavljati u promet i upotrebu samo pravna lica za profesionalno korišćenje, odnosno obavljanje registrovane djelatnosti koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra, prostora i opreme.

Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Odobrenje za obavljanje djelatnosti

Član 40

Djelatnost proizvodnje, prometa, upotrebe i skladištenja biocida mogu obavljati pravna lica koja su registrovana za obavljanje te djelatnosti u Centralnom registru privrednih subjekata i koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra, prostora i opreme.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Agencija rješenjem i izdaje odobrenje za obavljanje djelatnosti.

Bliže uslove u pogledu kadra, prostora i opreme iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova

Član 41

Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz člana 40 stav 1 ovog zakona Agenciji podnosi pravno lice koje se bavi proizvodnjom, prometom, upotrebom i skladištenjem biocida.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) naziv i sjedište podnosioca zahtjeva;
- 2) naziv biocida koji će se proizvoditi, stavljati u promet, upotrebljavati ili skladištiti;
- 3) namjenu biocida; i
- 4) podatke o preventivnim mjerama koje će se preduzeti u svrhu bezbjednog čuvanja i upotrebe biocida.

Agencija vodi evidenciju pravnih lica kojima je izdato rješenje o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa, upotrebe i skladištenja biocida.

Upotreba aktivne supstance

Član 42

Za aktivnu supstancu koja se upotrebljava za proizvodnju biocida nije potrebna dozvola za uvoz.

Lice koje upotrebljava aktivnu supstancu u svrhu iz stava 1 ovog člana dužno je da pismenim putem obavijesti Agenciju o:

- 1) planiranom uvozu aktivne supstance sa podacima o količini koja će se uvesti;
- 2) osnovnim podacima o aktivnoj supstanci;
- 3) proizvođaču aktivne supstance;
- 4) načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja;

- 5) nazivu i sjedištu pravnih lica koja će upotrebljavati aktivnu supstancu;
  - 6) raspoloživim podacima o uticaju aktivne supstance na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu; i
  - 7) drugim podacima od značaja za upotrebu aktivne supstance.
- Agencija na osnovu procjene podataka iz stava 2 ovog člana izdaje saglasnost za upotrebu aktivne supstance u te svrhe.

Evidencija biocida

Član 43

Proizvođači, uvoznici odnosno izvoznici koji stavljaju u promet i upotrebu biocide dužni su da vode evidenciju biocida i čuvaju podatke iz evidencije pet godina od dana njihovog upisa u evidenciju.

Lica iz stava 1 ovog člana, dužna su da najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, Agenciji dostave izvještaj iz evidencije biocida koji sadrži podatke o: količinama proizvedenih, uvezenih i upotrijebljenih biocida, količinama zaliha biocida i količinama biocida povučenih iz prometa i upotrebe sa stanjem na 31. decembar.

Podaci o akutnim trovanjima

Član 44

Podatke o akutnim trovanjima i drugim uticajima biocida na zdravlje ljudi, zdravstvene ustanove prikupljaju i dostavljaju Agenciji i organu državne uprave nadležnom za poslove zdravlja.

Prikupljeni podaci iz stava 1 ovog člana, mogu se koristiti samo u svrhe sprječavanja i liječenja i ne mogu se koristiti u druge svrhe.

Otpad od biocida

Član 45

Proizvođači, uvoznici odnosno izvoznici koji proizvode, stavljaju u promet i upotrebu ili skladište biocid dužni su da sakupljaju i bezbjedno odlažu praznu ambalažu biocida i ostatke biocida nakon upotrebe, u skladu sa zakonom kojim je uređeno upravljanje otpadom.

Šteta u životnoj sredini

Član 46

Proizvođači, uvoznici odnosno izvoznici koji proizvode, stavljaju u promet i upotrebu ili skladište biocid dužni su da nadoknade štetu koja nastane u vezi sa biocidom zbog nepostupanja u skladu sa ovim zakonom i zbog svojstava biocida na koje je to lice moglo da utiče.

Informacije i obavještanje

Član 47

Podaci koji se dostavljaju Agenciji u postupku izdavanja dozvole su javni.

Podnosilac zahtjeva za izdavanje dozvole može pojedine podatke iz dokumentacije označiti kao povjerljive ako bi otkrivanje tih podataka moglo uticati na njegovo poslovanje.

Poslovna tajna

Član 48

Kao povjerljivi podaci, odnosno poslovna tajna ne mogu se označiti podaci koji su značajni za bezbjednost i zdravlje ljudi, životinja, zaštitu životne sredine i bezbjednost imovine i to:

- 1) naziv i sjedište podnosioca zahtjeva koji stavlja biocid u promet i upotrebu, odnosno naziv i sjedište proizvođača biocida;
- 2) naziv i sjedište proizvođača aktivne supstance;
- 3) naziv biocida, naziv i količinu aktivne supstance u biocidu;
- 4) nazive ostalih supstanci koje svojom koncentracijom doprinose da biocid bude klasifikovan kao opasan;
- 5) podatke o fizičkim i hemijskim svojstvima aktivnih supstanci u biocidu;
- 6) metode za prevođenje aktivne supstance u manje opasnu ili biocida u manje opasan;
- 7) rezultate ispitivanja efikasnosti aktivne supstance i biocida, njihovog dejstva na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu;
- 8) preporučene metode i preventivne mjere za smanjenje opasnosti kod upotrebe, skladištenja, prevoza i korišćenja biocida, kao i u slučaju požara i ostalih opasnosti;
- 9) bezbjednosni list;
- 10) metode za analizu količine i prirode aktivne supstance, drugih supstanci u biocidu i ostataka koji nastaju prilikom dozvoljene upotrebe biocida, a koji su značajni zbog njihovih toksikoloških ili ekotoksikoloških svojstava;
- 11) način odlaganja ambalaže biocida i ostataka biocida;
- 12) mjere koje treba preduzeti u slučaju izlivanja ili curenja biocida iz ambalaže; i
- 13) prva pomoć i zdravstveni savjeti u slučaju akcidenta sa biocidom.

VI. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 49

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko sanitarnih, veterinarskih, fitosanitarnih i ekoloških inspektora.

Ovlašćenja inspektora

Član 50

U vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor ima ovlašćenje da utvrdi da li:

- 1) su aktivne supstance u biocidu koji je stavljen u promet i upotrebu uključene na liste iz člana 6 ovog zakona;
- 2) je za biocid koji se stavlja u promet i upotrebu izdata dozvola, odnosno rješenje o upisu u privremenu listu;
- 3) je biocid klasifikovan, označen i upakovan u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređene hemikalije;
- 4) se biocid stavlja u promet i upotrebu u skladu sa uslovima propisanim dozvolom, odnosno rješenjem o upisu u privremenu listu;
- 5) se ispitivanje biocida i aktivnih supstanci u biocidu vrši u skladu sa propisanim metodama;
- 6) je podnosilac zahtjeva prije ispitivanja pribavio od Agencije informaciju o ranijim istraživanjima za isti ili sličan biocid, radi zaštite kičmenjaka od ponovnog ispitivanja;

7) je prije stavljanja u promet i upotrebu pribavljena privremena dozvola za biocid kojim se može suzbiti neočekivana pojava štetnog organizma;

8) se biocid za koji je izdata privremena dozvola upotrebljava pod propisanim uslovima;

9) je imalac privremene dozvole dostavio Agenciji izvještaj o upotrebljenoj količini biocida, rezultatima sistematskog praćenja upotrebe biocida i druge podatke od značaja za upotrebu biocida u neočekivanoj pojavi štetnog organizma;

10) se imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu pridržava uslova za stavljanje biocida u promet i upotrebu propisanih dozvolom, odnosno rješenjem;

11) je imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu obavijestio Agenciju o svakoj promjeni u vezi sa biocidom koja upućuje na sumnju da je došlo do promjena u vezi sa efikasnošću biocida ili štetnog djelovanja na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu, i u propisanom roku;

12) su imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu postupili u skladu sa rješenjem o ukidanju dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu;

13) se postupa u skladu sa zabranama stavljanja u promet i upotrebu biocida ili aktivne supstance;

14) je Agencija obavještena i pribavljena saglasnost o uvozu biocida ili aktivne supstance za naučno istraživanje i razvoj na na propisan način;

15) je izdata dozvola u slučaju sumnje da pri upotrebi biocida ili aktivne supstance za naučno istraživanje i razvoj može doći do ispuštanja biocida ili aktivne supstance u životnu sredinu;

16) je deklaracija jasna, vidljiva i lako čitljiva i napisana na crnogorskom jeziku i da li su na njoj navedene propisane informacije;

17) je bezbjednosni list izrađen i stavljen na raspolaganje na propisan način;

18) se biocid upotrebljava u skladu sa ovim zakonom, kao i da li se postupa u skladu sa zaštitnim mjerama iz uputstva za upotrebu i informacijama iz bezbjednosnog lista;

19) se biocidi klasifikovani kao otrovni, veoma otrovni, karcinogeni kategorije 1 ili 2, mutageni kategorije 1 ili 2 ili biocidi koji štetno utiču na reprodukciju kategorije 1 ili 2 stavljaju u promet i opštu upotrebu suprotno odredbama ovog zakona;

20) ravna lica posjeduju rješenje o ispunjenosti uslova i odobrenje za obavljanje djelatnosti;

21) se vodi propisana evidencija, dostavljaju odnosno čuvaju podaci o biocidu, kao i tačnost tih podataka;

22) se biocid sakuplja i odlaže na propisan način;

23) se sprovode druge propisane mjere i uslovi u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćenja sanitarnog inspektora

Član 51

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona sanitarni inspektor naročito ima ovlašćenja da:

1) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid za ličnu higijenu ljudi;

2) pregleda i po potrebi uzorkuje dezinfekcijsko sredstvo i algicid koji nije namijenjen za direktnu upotrebu na ljudima;

3) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se upotrebljava za dezinfekciju opreme, ambalaže, pribora za konzumaciju hrane, površina ili cjevovoda povezanih s proizvodnjom, transportom, skladištenjem ili konzumacijom hrane (uključujući i vodu za piće) za ljude;

4) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se koristi za dezinfekciju pitke vode za ljude;

5) kontroliše biocid za dezinfekciju i balsamovanje ljudskih leševa ili njihovih djelova;

6) kontroliše biocid za zaštitu površine;

7) kontroliše biocid za zaštitu vlakana, kože, gume i polimernih materijala;

- 8) kontroliše biocid koji se koristi za zaštitu tečnosti u rashladnim sistemima;
- 9) kontroliše biocid za zaštitu građevinskih materijala (osim drveta).

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, sanitarni inspektor koji vrši inspekcijski nadzor u carinskim skladištima i u slobodnim carinskim zonama ima ovlašćenje i da uzima uzorke biocida i šalje ih na laboratorijska ispitivanja u ovlašćene laboratorije.

Ovlašćenja veterinarskog inspektora

Član 52

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona veterinarski inspektor naročito ima ovlašćenja da:

- 1) pregleda i po potrebi uzorkuje dezinfekcijsko sredstvo i algicid koji nije namijenjen za direktnu upotrebu na životinjama;
- 2) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid u veterinarskoj higijeni;
- 3) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se upotrebljava za dezinfekciju opreme, ambalaže, pribora za konzumaciju, površina ili cjevovoda povezanih s proizvodnjom, transportom, skladištenjem ili konzumacijom hrane za životinje (uključujući i vodu za piće) za životinje;
- 4) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se koriste za dezinfekciju pitke vode za životinje;
- 5) kontroliše rodenticid;
- 6) kontroliše avicid;
- 7) kontroliše moliskicid i vermucid;
- 8) kontroliše piskicid;
- 9) kontroliše insekticid, akaricid i proizvod za suzbijanje zglavkara;
- 10) kontroliše repelent i mamac;
- 11) kontroliše biocid za dezinfekciju i konzerviranje životinjskih leševa ili njihovih djelova;
- 12) kontroliše biocid koji se koristi kao konzervans za skladištenje ili upotrebu rodenticida, insekticida ili drugih mamaca.

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, veterinarski inspektor koji vrši inspekcijski nadzor na graničnom prelazu, odnosno carinskom skladištu ima ovlašćenje i da uzima uzorke biocida i šalje ih na laboratorijsko ispitivanje u ovlašćene laboratorije.

Ovlašćenja fitosanitarnog inspektora

Član 53

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona fitosanitarni inspektor naročito ima ovlašćenja da:

- 1) kontroliše biocid za sprečavanje razvoja mikroba i algi;
- 2) kontroliše konzervans za proizvode tokom skladištenja (proizvodi koji se upotrebljavaju za zaštitu gotovih proizvoda, osim hrane i hrane za životinje, kozmetike ili medicinskih proizvoda ili medicinskih uređaja, kontrolom mikrobnog kvarenja u svrhu produženja njihove trajnosti i proizvodi koji se koriste kao konzervansi za skladištenje ili upotrebu rodenticida, insekticida ili drugih mamaca);
- 3) kontroliše biocid koji se upotrebljava za zaštitu drveta, od faze pilane i uključujući fazu pilane, ili proizvoda od drveta, zaštitom od organizama koji razaraju ili deformišu drvo, uključujući insekte (ova vrsta proizvoda uključuje i preventivne i kurativne proizvode);
- 4) kontroliše biocid za suzbijanje obrastanja;
- 5) kontroliše biocid za zaštitu drveta.

Ovlašćenja ekološkog inspektora

Član 54

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona ekološki inspektor naročito ima ovlašćenja da:

1) kontroliše slimicid (sredstvo protiv nastajanja sluzi) na materijalima, opremi i konstrukcijama koji se upotrebljavaju u industrijskim procesima, npr. na drvenoj i papirnoj pulpi, na poroznim pješčanim slojevima kod ekstrakcije nafte;

2) kontroliše biocid za zaštitu tečnosti koja se koristi pri obradi ili rezanju materijala (metala, stakla ili drugih materijala) od mikrobnog kvarenja.

Ovlašćenja tržišnog inspektora

Član 55

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona tržišni inspektor naročito ima ovlašćenja da utvrdi da li se reklamiranje biocida vrši na propisan način.

Prava i obaveze inspektora

Član 56

U vršenju poslova iz člana 50 ovog zakona nadležni inspektor je obavezan da:

1) zabrani stavljanje u promet i upotrebu aktivne supstance u biocidu ako nije uključena na liste iz člana 6 stav 2 ovog zakona;

2) zabrani stavljanje u promet i upotrebu biocida ukoliko nije izdata dozvola, odnosno rješenje o upisu u privremenu listu;

3) naredi da se biocid klasifikuje, označi i pakuje na propisan način;

4) naredi da se biocid stavlja u promet i upotrebu u skladu sa uslovima za stavljanje u promet i upotrebu biocida propisanim dozvolom, odnosno rješenjem o upisu u privremenu listu;

5) zabrani ispitivanje biocida ili aktivne supstance ukoliko se vrše metodama koje nisu propisane;

6) zabrani ispitivanje biocida ili aktivne supstance ukoliko podnosilac zahtjeva prije ispitivanja nije pribavio od Agencije informaciju o ranijim istraživanjima za isti ili sličan biocid, radi zaštite kičmenjaka od ponovnog ispitivanja;

7) naredi povlačenje iz prometa i upotrebe biocida kojim se može suzbiti neočekivana pojava štetnog organizma do pribavljanja privremene dozvole;

8) naredi da se biocid za koji je izdata privremena dozvola upotrebljava pod propisanim uslovima;

9) naredi da se dostavi izveštaj o upotrebljenoj količini biocida, rezultatima sistematskog praćenja i drugim podacima od značaja za upotrebu biocida za koji je izdata privremena dozvola;

10) naredi da se imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu pridržava uslova za stavljanje biocida u promet i upotrebu propisanih dozvolom, odnosno rješenjem;

11) naredi da imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu dostavi Agenciji obavještenje o svakoj promjeni u vezi sa biocidom koja upućuje na sumnju da je došlo do promjena u vezi sa efikasnošću biocida ili štetnog djelovanja na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu;

12) naredi da imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu postupi u skladu sa rješenjem o ukidanju dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu;

13) naredi da se postupi u skladu sa zabranom stavljanja u promet i upotrebu određenog biocida;

14) zabrani uvoz biocida ili aktivne supstance ukoliko Agencija nije obavještena i nije dobijena saglasnost za uvoz biocida ili aktivne supstance za naučno istraživanje i razvoj na propisan način;

15) zabrani uvoz biocida ili aktivne supstance ukoliko nije izdata dozvola u slučaju sumnje da pri upotrebi biocida ili aktivne supstance za naučno istraživanje i razvoj može doći do ispuštanja biocida ili aktivne supstance u životnu sredinu;

16) naredi da deklaracija bude istaknuta na propisan način;

17) naredi izradu bezbjednosnog lista i stavljanje na raspolaganje na propisan način;

18) naredi povlačenje ili zabrani stavljanje promet i upotrebu biocida za opštu upotrebu klasifikovanih kao otrovni, veoma otrovni, karcinogene kategorije 1 ili 2, mutagene kategorije 1 ili 2 ili biocida koji štetno utiču na reprodukciju kategorije 1 ili 2;

19) zabrani obavljanje djelatnosti ukoliko pravna lica ne posjeduju rješenje o ispunjenosti uslova i odobrenje za obavljanje djelatnosti;

20) naredi vođenje evidencije, dostavljanje odnosno čuvanje podataka o biocidu na propisan način;

21) naredi da se biocid sakuplja i odlaže na propisan način;

22) naredi sprovođenje drugih propisanih mjera i uslova u skladu sa ovim zakonom.

VII. KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne

Član 57

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) stavi biocid u promet i upotrebu a nije pribavio dozvolu, odnosno rješenje o upisu u privremenu listu (član 7 st. 1 i 3);

2) vrši laboratorijsko ispitivanje biocida u cilju izrade tehničkog dosijea, a prije početka ispitivanja nije podnio zahtjev Agenciji za dobijanje informacije o ranijim istraživanjima za isti ili sličan biocid, radi zaštite kičmenjaka od ponovnog ispitivanja (član 20 stav 1);

3) po isteku roka na koji je izdata privremena dozvola ili po prestanku upotrebe biocida ne dostavi Agenciji izvještaj o upotrebljenoj količini biocida i rezultate sistematskog praćenja upotrebe biocida (član 24 stav 5);

4) se ne pridržava uslova propisanih u dozvoli, odnosno rješenju o upisu u privremenu listu (član 25 stav 1);

5) ne prati svaku promjenu u vezi sa biocidom koja upućuje na sumnju da je došlo do promjene u vezi sa efikasnošću biocida ili štetnog djelovanja biocida na zdravlje ljudi, životinja ili na životnu sredinu, i o toj promjeni odmah ne obavijesti Agenciju (član 25 stav 2);

6) ne dostavi obavještenje iz člana 25 stav 3 ovog zakona u roku od 15 dana od dana nastanka promjene (član 25 stav 4);

7) biocid ne povuče u skladu sa rješenjem o ukidanju rješenja o upisu u privremenu listu, odnosno rješenjem o ukidanju dozvole (član 26 stav 3);

8) stavi u promet i upotrebu biocid ili aktivnu supstancu koji su privremeno zabranjeni (član 28 stav 1);

9) upotrebljava biocid ili aktivnu supstancu u svrhu iz člana 29 stav 1 ovog zakona, a ne dostavi, pismeno obavještenje Agenciji o: planiranom uvozu biocida ili aktivne supstance sa podacima o količini koja će se uvesti; osnovnim podacima o biocidu ili aktivnoj supstanci; proizvođaču biocida ili aktivne supstance; načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja; datumu početka i završetka istraživanja; nazivu i sjedištu, odnosno imenu i adresi lica koja će upotrebljavati biocid ili aktivnu supstancu; raspoloživim podacima o uticaju biocida ili

aktivne supstance na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu; i drugim podacima od značaja za upotrebu biocida ili aktivne supstance (član 29 stav 3);

10) nije pribavio dozvolu u slučaju da pri upotrebi biocida ili aktivne supstance za naučno istraživanje i razvoj dolazi do ispuštanja biocida ili aktivne supstance u životnu sredinu (član 30 stav 1);

11) ne obezbijedi da deklaracija biocida ili aktivne supstance ne bude obmanjujuća u odnosu na rizike koje biocid ili aktivne supstance predstavljaju za zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu, ili ako deklaracija sadrži zabranjene naznake (član 32 stav 1);

12) deklaracija biocida nije jasna, vidljiva, lako čitljiva inapisana na crnogorskom jeziku (član 32 stav 2);

13) na deklaraciji biocida nisu jasno i neizbrisivo navedene informacije iz člana 33 ovog zakona;

14) na deklaraciji tretiranih proizvoda ne navede sljedeće podatke, i to: izjavu da tretirani proizvod sadrži biocid; biocidno svojstvo tretiranog proizvoda; naziv svih aktivnih supstanci sadržanih u biocidu; naziv svih nanomaterijala sadržanih u biocidu („nano”); i odgovarajuća uputstva za upotrebu uključujući mjere predostrožnosti koje se preduzimaju zbog biocida kojima je proizvod tretiran ili koje sadrži (član 34);

15) biocide ili aktivne supstance koji se stavljaju u promet i upotrebu na osnovu dozvole ne prati bezbjednosni list (član 35);

16) prilikom reklamiranja biocida svaki oglas ne sadrži sljedeći tekst: „Biocidni proizvod koristiti pažljivo“ i „Prije upotrebe uvijek pročitati deklaraciju i podatke o biocidnom proizvodu“ (član 36 stav 1);

17) u reklami biocida navede oznake, i to: „biocidni proizvod manjeg rizika“; „neotrovno“; „bezopasno“; „prirodno“; „ekološki prihvatljivo“; „prihvatljivo za životinje“ (član 36 stav 3);

18) uvozi biocid a ne posjeduje dozvolu, privremenu dozvolu, saglasnost ili dozvolu za upotrebu biocida u svrhu naučnog istraživanja (član 37 stav 1);

19) uvozi aktivnu supstancu a ne posjeduje saglasnost ili dozvolu za upotrebu aktivne supstance za svrhu naučnog istraživanja ili saglasnosti za proizvodnju biocida (član 37 stav 3);

20) prije carinjenja biocida ili aktivne supstance ne podnese na uvid dozvolu ili saglasnost iz člana 37 stav 3 ovog zakona nadležnom inspektoru (član 37 stav 4);

21) ne dostavi Agenciji obavještenje o izvršenom izvozu (član 38 stav 2);

22) stavi u promet i opštu upotrebu biocid klasifikovan kao otrovan, veoma otrovan, karcinogen kategorije 1 ili 2, mutagen kategorije 1 ili 2 ili biocide koji štetno utiču na reprodukciju kategorije 1 ili 2 (član 39 stav 1);

23) vrši djelatnost proizvodnje, prometa, upotrebe i skladištenja biocida a nije registrovan za obavljanje te djelatnosti u Centralnom registru privrednih subjekata i ne ispunjava uslove u pogledu kadra, prostora i opreme (član 40 stav 1);

24) stavlja u promet i upotrebu biocida, a ne vodi evidenciju i ne čuva podatke iz evidencije pet godina od dana njihovog upisa u evidenciju (član 43 stav 1);

25) najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, Agenciji ne dostavi izvještaj iz evidencije biocida koji sadrži podatke o: količinama proizvedenih, uvezenih i upotrijebljenih biocida, količinama zaliha biocida i količinama biocida povučenih iz prometa i upotrebe sa stanjem na 31. decembar (član 43 stav 2);

26) proizvodi, stavlja u promet i upotrebu ili skladišti biocid a ne nadoknadi štetu koja nastane u vezi sa biocidom zbog nepostupanja u skladu sa ovim zakonom i zbog svojstava biocida na koje to lice nije moglo da utiče (član 46);

27) označi poslovnim tajnom podatke koji su značajni za bezbjednost i zdravlje ljudi, životinja, zaštitu životne sredine i bezbjednost imovine suprotno članu 48 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 12.000 eura.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Rokovi za donošenje propisa

Član 58

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usaglašavanje poslovanja

Član 59

Proizvođači, uvoznici odnosno izvoznici koji stavljaju u promet i upotrebu biocide dužni su da usaglaise poslovanje sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana početka primjene ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 60

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2017. godine.

Broj: 27-8/15-1/8

EPA 946 XXV

Podgorica, 22. jul 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Darko Pajović, s.r.